

Piptoporus quercinus

Tungticka

Storsvampar, Basidiesvampar

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Starkt hotad (EN)
A2c+3c+4c; C2a(i)

Klass: Agaricomycetes, **Ordning:** Polyporales, **Familj:** Fomitopsidaceae, **Släkte:** *Piptoporus*, **Art:** *Piptoporus quercinus* - tungticka (Schrad.) P.Karst. **Synonymer:** *Buglossoporus quercinus* (Schrad.) Kotl. & Pouzar, *Boletus quercinus* Schrad., *Antrodia quercina* (Schrad.) Teixeira, *Polyporus quercinus* (Schrad.) Fr., *Buglossoporus pulvinus* (Pers.) Donk, *Boletus pulvinus* Pers.

Kännetecken

Tungticka är en hattbildande, ettårig ticka. Fruktkropparna är tunglika, halvcirkelformade eller oregelbundna, 5–20 cm vida och består ibland av flera sammanväxta hattar. Hattovansidan är täckt med en tunn, brungul–brun hatthud. Porytan är först vit–blekgul (vid skada mörknande till brunvinröd) och senare brungul. Porerna är små, 2–4/mm och porlagret har samma färg som porytan. Hattköttet är i snitt av färska fruktkroppar först vitt till blekgult, sedan mörknande i brunvinröda färgtoner. Svampen är först köttig, senare seg och som torr korkartad.

Utbredning och status

I Sverige är tungtickan mycket sällsynt funnen från Skåne till Uppland. Den är mycket sällsynt i Danmark, känd från en lokal i Norge men ej funnen i Finland. Den är vitt spridd men sällsynt i Europa och förekommer öster ut till Japan. Arten är rödlistad i Danmark, Norge och Tyskland.

Ekologi

Tungtickan växer på gamla grova ekar och kan fortsätta att bilda fruktkroppar även sedan trädet dött. Därför finner man den ibland också på lågor och stubbar. Fynd av svampen är gjorda både i hagmarks- och skogsmiljö (ofta tidigare betesmark). Söderut i Europa är arten även funnen på äkta kastanj.

Hot

Avverkning av värdräd och annan grov ek på fyndplatserna utgör det primära hotet. Arten hotas på sikt av att olikåldriga ekbestånd med inslag av grova träd alltmer försvinner.

Åtgärder

Värdräd och annan grov ek på fyndplatserna måste skyddas. Olikåldriga ekbestånd med grova träd, särskilt i hagmarks- men även i skogsmiljö, måste bevaras i ökad utsträckning.

Övrigt

Utländska namn – NO: Eikeknivkjuke, DK: Egetunge, FI: Kielikääpä.

Litteratur

- Donk, M.A. 1974. *Check list of European polypores*. Amsterdam & London.
- Hallenberg, N. & Sunhede, S. 1979. Notes on the wood fungus flora of Hallands Väderö. *Göteborgs svampklubb Årsskrift* 1979: 67–85.
- Ryvarden, L. & Gilbertson, R.L. 1994. *European Polypores 2*. Fungiflora, Oslo.
- Sunhede, S. 1977. Något om ved- och barkbeboende eksvampar i Sverige. *Svensk Bot. Tidskr.* 71: 101–108.
- Sunhede, S. 1993. Vedsvampar på ek. *Ekbladet* 8: 5–10.

Författare

Stellan Sunhede 1984. Rev. Stellan Sunhede 1997.